

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 6. septembra 2013*

„Skupna zunanja in varnostna politika — Omejevalni ukrepi proti Iranu za preprečevanje širjenja
jedrskega orožja — Zamrznitev sredstev — Obveznost obrazložitve — Pravica do obrambe —
Pravica do učinkovitega sodnega varstva“

V zadevi T-24/11,

Bank Refah Kargaran s sedežem v Téheranu (Iran), ki jo zastopa J.-M. Thouvenin, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata M. Bishop in R. Liudvinaviciute-Cordeiro, zastopnika,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki sta jo sprva zastopala F. Erlbacher in M. Konstantinidis, nato A. Bordes in M. Konstantinidis, zastopniki,

intervenientka,

zaradi, prvič, predloga za ugotovitev, da se Sklep Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Skupnega stališča 2007/140/SZVP (UL L 195, str. 39) za tožečo stranko ne uporablja, drugič, predloga za razglasitev ničnosti Uredbe Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 423/2007 (UL L 281, str. 1), Uredbe Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 961/2010 (UL L 88, str. 1) in Uredbe Sveta (EU) št. 1263/2012 z dne 21. decembra 2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 267/2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 356, str. 34) ter vseh prihodnjih uredb, ki bi dopolnile ali nadomestile navedene uredbe do razglasitve sodbe v tem postopku, v delu, v katerem bi se ti akti nanašali na tožečo stranko, tretjič, predloga za razglasitev ničnosti Sklepa Sveta 2010/644/SZVP z dne 25. oktobra 2010 o spremembi Sklepa 2010/413/SZVP o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Skupnega stališča 2007/140/SZVP (UL L 281, str. 81), Sklepa Sveta 2011/783/SZVP z dne 1. decembra 2011 o spremembi Sklepa 2010/413/SZVP o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 319, str. 71), Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 1245/2011 z dne 1. decembra 2011 o izvajanju Uredbe (EU) št. 961/2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 319, str. 11) in Sklepa Sveta 2012/829/SZVP z dne 21. decembra 2012 o spremembi Sklepa 2010/413/SZVP o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 356,

* Jezik postopka: francoščina.

str. 71) ter vseh prihodnjih aktov, ki bi dopolnili ali nadomestili navedene akte do razglasitve sodbe v tem postopku, v delu, v katerem bi se ti akti nanašali na tožečo stranko, in četrtič, predloga za razglasitev ničnosti odločb, ki ju vsebujeta dopisa z dne 28. oktobra 2010 in 5. decembra 2011,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi I. Pelikánová (poročevalka), predsednica, K. Jürimäe in M. van der Woude, sodnika,

sodna tajnica: C. Kristensen, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 12. marca 2013

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, Bank Refah Kargaran, je iranska banka.
- 2 Ta zadeva spada v okvir sistema omejevalnih ukrepov, uvedenih zaradi pritiska na Islamsko republiko Iran, da bi ustavila jedrske dejavnosti, ki pomenijo nevarnost širjenja jedrskega orožja, in razvoj sistemov za izstrelitev jedrskega orožja (v nadaljevanju: širjenje jedrskega orožja).
- 3 Tožeča stranka je bila 26. julija 2010 uvrščena na seznam subjektov, vključenih v širjenje jedrskega orožja iz Priloge II k Sklepu Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi skupnega stališča 2007/140/SZVP (UL L 195, str. 39).
- 4 Tožeča stranka je bila zato z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 668/2010 z dne 26. julija 2010 o izvajanju člena 7(2) Uredbe (ES) št. 423/2007 (UL L 195, str. 25) uvrščena na seznam iz Priloge V k Uredbi Sveta (ES) št. 423/2007 z dne 19. aprila 2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 103, str. 1). Posledica te uvrstitve je bila zamrznitev sredstev in gospodarskih virov tožeče stranke.
- 5 Svet Evropske Unije je v Sklepu 2010/413 v zvezi s tožečo stranko navedel ta razlog:
„[Tožeča stranka] je opravljala dejavnosti za banko Bank Melli, potem ko je Evropska unija proti slednji uvedla sankcije.“
- 6 V Izvedbeni uredbi št. 668/2010 je bila v zvezi s tožečo stranko navedena ta obrazložitev:
„[Tožeča stranka] je opravljala dejavnosti za banko Bank Melli, potem ko je Evropska unija proti slednji uvedla sankcije.“
- 7 Svet je z dopisom z dne 27. julija 2010 tožečo stranko obvestil o njeni uvrstitvi na seznam iz Priloge II k Sklepu 2010/413 in na seznam iz Priloge V k Uredbi št. 423/2007.
- 8 Tožeča stranka je Svet 8. septembra 2010 prosila, naj prekliče njeno uvrstitev na seznam iz Priloge II k Sklepu 2010/413 in na seznam iz Priloge V k Uredbi št. 423/2007.
- 9 Uvrstitev tožeče stranke v Prilogo II k Sklepu 2010/413 je bila potrjena s Sklepom Sveta 2010/644/SZVP z dne 25. oktobra 2010 o spremembi Sklepa 2010/413 (UL L 281, str. 81).

- 10 Ker je bila Uredba št. 423/2007 razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 281, str. 1), je Svet tožečo stranko vključil v Prilogo VIII k navedeni uredbi. Zato so bili v skladu s členom 16(2) navedene uredbe sredstva in gospodarski viri tožeče stranke zamrznjeni.
- 11 Razlogi, navedeni v Uredbi št. 961/2010, so enaki razlogom iz Sklepa 2010/413.
- 12 Svet je z dopisom z dne 28. oktobra 2010 odgovoril na dopis tožeče stranke z dne 8. septembra 2010 in navedel, da je po ponovni proučitvi zavrnil njen predlog, naj jo izbriše s seznama v Prilogi II k Sklepu 2010/413 in seznama v Prilogi VIII k Uredbi št. 961/2010. V zvezi s tem je pojasnil, da se morajo za tožečo stranko še naprej uporabljati omejevalni ukrepi, določeni v navedenih besedilih, ker spis ne vsebuje novih elementov, ki bi upravičevali spremembo stališča Sveta.
- 13 Tožeča stranka je 12. januarja 2011 Svet pozvala, naj ji sporoči elemente, na katere se je oprl pri sprejetju omejevalnih ukrepov zoper njo.
- 14 Svet je na podlagi tega poziva z dopisom z dne 22. februarja 2011 tožeči stranki posredoval kopijo predloga za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki ga je podala ena od držav članic.
- 15 Tožeča stranka je 29. julija 2011 Svetu poslala novo zahtevo za izbris njenega imena s seznama iz Priloge II k Sklepu 2010/413 in iz Priloge VIII k Uredbi št. 961/2010. V zvezi s tem je navajala, da elementi, sporočeni 22. februarja 2011, niso dovolj podrobni.
- 16 Začetek veljavnosti Sklepa Sveta 2011/783/SZVP z dne 1. decembra 2011 o spremembi Sklepa 2010/413 (UL L 319, str. 71) in Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 1245/2011 z dne 1. decembra 2011 za izvajanje Uredbe št. 961/2010 (UL L 319, str. 11) ni vplival na uvrstitev tožeče stranke v Prilogo II k Sklepu 2010/413 in Prilogo VIII k Uredbi št. 961/2010.
- 17 Svet je z dopisom z dne 5. decembra 2011 tožečo stranko obvestil o ohranitvi njenega imena na seznamih iz Priloge II k Sklepu 2010/413 in Priloge VIII k Uredbi št. 961/2010. Navedel je, da ob neobstoju novih elementov razlogi iz navedenih besedil ostajajo utemeljeni.
- 18 Tožeča stranka je z dopisom z dne 13. januarja 2012 znova podala pripombe in zahtevala, naj se ji posredujejo vsi elementi, na katere se je Svet oprl pri sprejetju Sklepa 2011/783 in Izvedbene uredbe št. 1245/2011.
- 19 Svet je na zahtevo tožeče stranke odgovoril z dopisom z dne 21. februarja 2012, ki so mu bili priloženi trije dokumenti.
- 20 Uredba št. 961/2010 je bila razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 88, str. 1), ime tožeče stranke pa je Svet vključil v Prilogo IX k zadnjenavedeni uredbi. Razlogi so enaki tistim iz Sklepa 2010/413. Zato so bili v skladu s členom 23(2) navedene uredbe sredstva in gospodarski viri tožeče stranke zamrznjeni.
- 21 Začetek veljavnosti Sklepa Sveta 2012/829/SZVP z dne 21. decembra 2012 o spremembi Sklepa 2010/413 (UL L 356, str. 71) in Uredbe (EU) št. 1263/2012 o spremembi Uredbe št. 267/2012 (UL L 356, str. 34) ni vplival na uvrstitev tožeče stranke v Prilogo II k Sklepu 2010/413 in Prilogo IX k Uredbi št. 267/2012.

Postopek in predlogi strank

- 22 Tožeča stranka je 19. januarja 2011 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

- 23 Evropska komisija je z dopisom, ki ga je sodno tajništvo Splošnega sodišča prejelo 3. maja 2011, vložila predlog za intervencijo v obravnavanem postopku v podporo Svetu. Predsednica četrtega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 8. julija 2011 intervencijo dopustila.
- 24 Tožeča stranka je z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 16. februarja 2012, prilagodila svoje predloge in dopolnila argumentacijo po sprejetju Sklepa 2011/783 in Izvedbene uredbe št. 1245/2011.
- 25 Tožeča stranka je z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 31. maja 2012, prilagodila svoje predloge in dopolnila argumentacijo po sprejetju Uredbe št. 267/2012.
- 26 Ta zadeva je bila s sklepom predsednice četrtega senata Splošnega sodišča z dne 26. februarja 2013 po opredelitvi strank za namen ustnega postopka združena z zadevama T-4/11 in T-5/11, Export Development Bank of Iran proti Svetu, v skladu s členom 50 Poslovnika Splošnega sodišča.
- 27 Stranki sta na obravnavi 12. marca 2013 podali svoja stališča in odgovorili na vprašanja Splošnega sodišča.
- 28 Tožeča stranka je na obravnavi prilagodila svoje predloge in dopolnila argumentacijo po sprejetju Sklepa 2012/829 in Uredbe št. 1263/2012.
- 29 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- ugotovi, da se Sklep 2010/413 zanjo ne uporablja;
 - Uredbo št. 961/2010, Uredbo št. 267/2012 in Uredbo št. 1263/2012 kot tudi vse prihodnje uredbe, ki bi dopolnile ali nadomestile navedene uredbe do razglasitve sodbe v tem postopku, razglasi za nične v delu, v katerem se nanašajo nanjo;
 - člen 16(2)(a) in (b) Uredbe št. 961/2010 in člen 23(2)(a) in (b) ter (4) Uredbe št. 267/2012 razglasi za nična v delu, v katerem se nanašata nanjo;
 - Sklep 2010/644, Sklep 2011/783, Izvedbeno uredbo št. 1245/2011, Prilogo IX k Uredbi št. 267/2012, Sklep 2012/829 in vse prihodnje akte, ki bi dopolnili ali nadomestili navedene akte do razglasitve sodbe v tem postopku, razglasi za nične v delu, v katerem se nanašajo nanjo;
 - odločbi, ki ju vsebujeta dopisa z dne 28. oktobra 2010 in 5. decembra 2011, razglasi za nični;
 - Svetu naloži plačilo stroškov.
- 30 Svet ob podpori Komisije Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

Dopustnost

Dopustnost predloga za razglasitev ničnosti prihodnjih aktov

- 31 Glede predloga tožeče stranke, podanega na obravnavi, da se razglasi ničnost vseh prihodnjih aktov, ki bi dopolnili ali nadomestili izpodbijane akte, je treba opozoriti, da lahko Splošno sodišče odloča le o predlogu za razglasitev ničnosti obstoječega akta, ki posega v položaj. Čeprav se lahko tožeči stranki v nekaterih okoliščinah (glej točko 49 v nadaljevanju) dovoli, da svoje predloge preoblikuje tako, da se nanašajo na akte, ki so med postopkom nadomestili prvotno izpodbijane akte, ta rešitev ne dopušča špekulativnega nadzora zakonitosti domnevnih, še ne sprejetih aktov (sklep Splošnega sodišča z dne 18. septembra 1996 v zadevi Langdon proti Komisiji, T-22/96, Recueil, str. II-1009, točka 16, in sodba Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2006 v zadevi Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran proti Svetu, T-228/02, ZOdl., str. II-4665, točka 32).
- 32 Zato je treba predloge za razglasitev ničnosti vseh prihodnjih aktov, ki bi dopolnili ali nadomestili akte, ki se izpodbijajo s to tožbo, zavreči kot nedopustne.

Dopustnost drugega in tretjega tožbenega predloga tožeče stranke

- 33 Tožeča stranka z drugim in tretjim tožbenim predlogom Splošnemu sodišču predlaga, naj razglasi za nične na eni strani Uredbo št. 961/2010, Uredbo št. 267/2012 in Uredbo št. 1263/2012 ter na drugi strani člen 16(2)(a) in (b) Uredbe št. 961/2010 in člen 23(2)(a) in (b) ter (4) Uredbe št. 267/2012, v delu, v katerem se ti akti in določbe nanašajo nanjo.
- 34 Člen 263, četrti odstavek, PDEU določa, da lahko fizične ali pravne osebe pod pogoji iz prvega in drugega odstavka vložijo tožbo zoper nanje naslovljene akte ali akte, ki se nanje neposredno in posamično nanašajo, in zoper predpise, ki se nanje neposredno nanašajo, a ne potrebujejo izvedbenih ukrepov.
- 35 Na prvem mestu je glede predloga za razglasitev ničnosti Uredbe št. 961/2010 in Uredbe št. 267/2012 v delu, v katerem se nanašata na tožečo stranko, iz sodne prakse razvidno, da sta ti uredbi hkrati splošna akta, ker kategoriji naslovnikov, ki je določena na splošno in abstraktno, prepovedujeta med drugim dati sredstva in gospodarske vire na razpolago osebam in subjektom, ki so navedeni na seznamih, priloženih tem aktom, in sveženj posamičnih odločb, sprejetih v zvezi s temi osebami in subjekti (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 3. septembra 2008 v združenih zadevah Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, C-402/05 P in C-415/05 P, ZOdl., str. I-6351, točke od 241 do 244). Poleg tega je treba spomniti, da je v zvezi z akti, ki so tako kot Uredba št. 961/2010 in Uredba št. 267/2012 sprejeti na podlagi določb o skupni zunanji in varnostni politiki, dostop do sodišča Unije v skladu s členoma 275, drugi odstavek, PDEU in 263, četrti odstavek, PDEU omogočen s tem, da gre za posamične akte.
- 36 Iz tega izhaja, da je tožeča stranka, ki je poimensko navedena v Prilogi VIII k Uredbi št. 961/2010 in v Prilogi IX k Uredbi št. 267/2012, upravičena predlagati razglasitev ničnosti teh uredb v delu, v katerem se nanašata nanjo.
- 37 Na drugem mestu, glede predloga za razglasitev ničnosti člena 16(2)(a) in (b) Uredbe št. 961/2010 in člena 23(2)(a) in (b) ter (4) Uredbe št. 267/2012, v delu, v katerem se ti določbi nanašata na tožečo stranko, je treba najprej ugotoviti, da tega predloga ni mogoče šteti za ugovor nezakonitosti teh določb, saj tožeča stranka ne zatrjuje le njune nezakonitosti, temveč izrecno zahteva razglasitev njune ničnosti.

- 38 Dalje je treba glede tega predloga navesti, da v obravnavani zadevi ne gre za nobenega od treh primerov iz člena 263, četrty odstavek, PDEU, kot so navedeni v točki 34 zgoraj.
- 39 Prvič, tožeča stranka ni naslovnica navedenih določb.
- 40 Drugič, zadevni uredbi se resda neposredno in posamično nanašata na tožečo stranko, saj je poimensko navedena v njunih prilogah, kjer so navedena imena oseb in subjektov, na katere se omejevalni ukrepi nanašajo. Vendar ta ugotovitev ne velja za določbi, za kateri posebej predlaga razglasitev ničnosti, ki se uporabljata za kategorijo subjektov, ki so določeni na splošno in abstraktno, in sicer bodisi vse kategorije oseb in subjektov, opredeljenih v členu 16(2) Uredbe št. 961/2010 in v členu 23(2) in (4) Uredbe št. 267/2012, bodisi vsi gospodarski subjekti, ki bi lahko imeli poslovna razmerja z navedenimi subjekti ali z Iranom. Torej sta navedeni določbi v razmerju do tožeče stranke splošne narave.
- 41 Tretjič, ne da bi bilo treba ugotavljati, ali navedeni določbi pomenita predpise v smislu člena 263, četrty odstavek, PDEU, je treba ugotoviti, da potrebujeta izvedbene ukrepe. Da bi se namreč omejevalni ukrepi, ki jih določata, lahko uporabili za določene posameznike, je treba te uvrstiti ali ohraniti na seznamih, ki sta prilogi k navedenima uredbama, kot je glede omejitev iz člena 16(2) Uredbe št. 961/2010 razvidno iz njenega člena 36(2), glede omejitev iz člena 23(2) Uredbe št. 267/2012 pa iz njenega člena 46(2). V obravnavanem primeru so bili izvedbeni ukrepi glede tožeče stranke sprejeti v obliki raznih aktov, s katerimi je bila po proučitvi uvrščena ali ohranjena na seznamih iz Priloge VIII k Uredbi št. 961/2010 in iz Priloge IX k Uredbi št. 267/2012.
- 42 Zato tožeča stranka ne more predlagati razglasitve ničnosti člena 16(2)(a) in (b) Uredbe št. 961/2010 in člena 23(2) in (4) Uredbe št. 267/2012.
- 43 Teh ugotovitev ne omaje to, da je tožeča stranka navedla, da zadevni določbi izpodbija samo v delu, v katerem se nanašata nanjo. To, da so bile uporabljene za tožečo stranko, namreč ne spremeni njihove pravne narave splošnega akta.
- 44 Na tretjem mestu je treba glede Uredbe št. 1263/2012 navesti, da v Uredbo št. 267/2012 uvaja dodatne omejevalne ukrepe zoper Iran, ne da bi bila spremenjena Priloga IX k tej uredbi in ne da bi Svet to prilogo ponovno preučil. Čeprav ti dodatni ukrepi lahko povečajo vpliv na tožečo stranko zaradi njene uvrstitve na sezname oseb in subjektov, na katere se nanašajo omejevalni ukrepi, so splošne narave, prav tako kot člen 16(2)(a) in (b) Uredbe št. 961/2010 in člen 23(2)(a) in (b) ter (4) Uredbe št. 267/2012. Zato tožeča stranka ne more predlagati niti razglasitve ničnosti Uredbe št. 1263/2012.
- 45 Iz tega izhaja, da je treba tretji tožbeni predlog tožeče stranke kot tudi drugi tožbeni predlog v delu, v katerem se nanaša na Uredbo št. 1263/2012, zavreči kot nedopustna.

Prilagoditev tožbenih predlogov tožeče stranke

- 46 Kot je razvidno iz točk 9, 10 in 20 zgoraj, je bil seznam v Prilogi II k Sklepu 2010/413 od vložitve tožbe nadomeščen z novim seznamom, določenim s Sklepom 2010/644, Uredba št. 423/2007, kakor je bila spremenjena z Izvedbeno uredbo št. 668/2010, pa je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 961/2010, ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 267/2012. Poleg tega je Svet v točkah obrazložitve Sklepa 2011/783 in uvodnih izjavah Izvedbene uredbe št. 1245/2011 izrecno navedel, da je v celoti preveril seznam iz Priloge II k Sklepu 2010/413 in Priloge VIII k Uredbi št. 961/2010 in ugotovil, da bi za osebe, subjekte in organe, naštete v njej, med drugim za tožečo stranko, morali še naprej veljati omejevalni ukrepi. Tožeča stranka je svoje prvotne predloge prilagodila tako, da se njen predlog za razglasitev ničnosti poleg Sklepa 2010/644 nanaša na Sklep 2011/783, Izvedbeno uredbo št. 1245/2011, Prilogo IX k Uredbi št. 267/2012 in Sklep 2012/829. Svet in Komisija sta prilagoditvi ugovarjala le glede zadnjenevedenega akta.

- 47 Glede tega je treba opozoriti, da če sklep ali uredbo, ki se neposredno in posamično nanaša na posameznika, med postopkom nadomesti akt z enako vsebino, je treba šteti, da gre za novo dejstvo, na podlagi katerega lahko tožeča stranka prilagodi svoje predloge in tožbene razloge. Bilo bi namreč v nasprotju z učinkovitim izvajanjem sodne oblasti in z zahtevo po ekonomičnosti postopka, če bi tožeča stranka morala vložiti novo tožbo. Poleg tega bi bilo krivično, če bi lahko zadevna institucija, da bi nasprotovala očitkom zoper akt iz tožbe, predložene sodišču Unije, spremenila izpodbijani akt ali ga nadomestila z drugim in se med postopkom sklicevala na to spremembo ali nadomestitev, da bi drugi stranki onemogočila razširitev njenih prvotnih tožbenih predlogov in razlogov, ki so obstajali pred zadnjim aktom, ali vložitev dodatnih tožbenih predlogov in razlogov zoper tega (glej po analogiji sodbo Splošnega sodišča z dne 23. oktobra 2008 v zadevi People's Mojahedin Organization of Iran proti Svetu, T-256/07, ZOdl., str. II-3019, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 48 Ta ugotovitev velja tudi za akte, kakršna sta Sklep 2011/783 in Izvedbena uredba št. 1245/2011, ki določata, da se mora sklep ali uredba po postopku ponovne proučitve, ki je izrecno naložen s tem sklepom ali uredbo, še naprej neposredno in posamično nanašati na določene posameznike.
- 49 V obravnavani zadevi je torej treba šteti, da je tožeča stranka prav tako upravičena, da predlaga razglasitev ničnosti Sklepa 2011/783 in Izvedbene uredbe št. 1245/2011, s katerima je bila uvrščena in ohranjena na seznamih oseb, za katere se uporabijo ukrepi zamrznitve sredstev, kot so priloženi k Uredbi št. 961/2010, ter Priloge IX k Uredbi št. 267/2012, v delu, v katerem se ti akti nanašajo nanjo (glej v tem smislu in po analogiji sodbo proti Svetu, navedeno v točki 47 zgoraj, točka 47).
- 50 Nasprotno pa Sklep 2012/829 ne nadomešča prejšnjega akta, ki bi neposredno in posamično zadeval tožečo stranko, niti ni bil sprejet po celovitem preverjanju seznamov oseb, na katere se omejevalni ukrepi nanašajo. Ta sklep namreč vsebuje le določbe glede finančnih institucij s sedežem na območju Unije in dodatek k seznamu oseb, za katere se uporabljajo omejevalni ukrepi, iz Priloge II k Sklepu 2010/413. Zato se na tožečo stranko ne nanaša ne neposredno ne posamično in ta ni upravičena – kot je Svet zatrjeval na obravnavi – do prilagoditve svojih tožbenih predlogov, da bi predlagala razglasitev njegove ničnosti.

Vsebinska presoja

- 51 Tožeča stranka s četrtem tožbenim predlogom, kolikor je dopusten (glej točko 32 zgoraj), Splošnemu sodišču v bistvu predlaga, naj razglasi ničnost aktov, s katerimi je bila uvrščena in ohranjena na seznamih oseb, za katere se uporabljajo ukrepi zamrznitve sredstev. Poleg tega tožeča stranka z drugim tožbenim predlogom, kolikor je dopusten (glej točki 32 in 44 zgoraj), Splošnemu sodišču predlaga, naj Uredbo št. 961/2010 in Uredbo št. 267/2012 razglasi za nični v delu, v katerem se nanašata nanjo. Iz ugotovitev, navedenih v točki 35 zgoraj, pa je razvidno, da se ta akta na tožečo stranko nanašata ravno zato, ker je poimensko navedena v njenih prilogah VIII in IX. V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da se drugi tožbeni predlog dejansko prekriva s četrtem.
- 52 Nazadnje, peti tožbeni predlog tožeče stranke je namenjen razglasitvi ničnosti odločb, ki naj bi ju vsebovala dopisa z dne 28. oktobra 2010 in z dne 5. decembra 2011. Ker je bila tožeča stranka s tema dopisoma obveščena, da je bila ohranjena na seznamih oseb, za katere se uporabljajo ukrepi zamrznitve sredstev, po sprejetju Sklepa 2010/644, Uredbe št. 961/2010, Sklepa 2011/783 in Izvedbene uredbe št. 1245/2011, in ker torej navedena dopisa nista samostojni odločbi, je treba ugotoviti, da se peti tožbeni predlog dejansko prekriva s četrtem.
- 53 Tožeča stranka v zvezi s tem navaja pet tožbenih razlogov, pri čemer se prvi nanaša na kršitev člena 215 PDEU, drugi na kršitev obveznosti obrazložitve, pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva, tretji na napačno uporabo prava in napake pri presoji, četrti na kršitev načela sorazmernosti in pravice do spoštovanja lastnine, peti pa na kršitev načela enakega obravnavanja.

- 54 Svet in Komisija izpodbijata utemeljenost tožbenih razlogov tožeče stranke. Poleg tega zatrjujeta, da se tožeča stranka kot podaljšana roka iranske države ne more sklicevati na varstva in jamstva, povezana s temeljnimi pravicami.
- 55 Splošno sodišče meni, da je treba najprej proučiti drugi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, pravice od obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva. Vendar je treba najprej proučiti, ali se lahko tožeča stranka sklicuje na varstva in jamstva, povezana s temeljnimi pravicami.
- Možnost tožeče stranke, da se sklicuje na varstva in jamstva, povezana s temeljnimi pravicami
- 56 Svet in Komisija trdita, da se v skladu s pravom Unije pravne osebe, ki so podaljšana roka tretjih držav, ne morejo sklicevati na varstvo in jamstva, povezana s temeljnimi pravicami. Ker je tožeča stranka po njunem mnenju podaljšana roka iranske države, naj bi to pravilo zanjo veljalo.
- 57 V zvezi s tem je treba poudariti, prvič, da niti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (UL 2010, C 83, str. 389) niti v pogodbah ni nobenih določb, ki bi pravnim osebam, ki so podaljšana roka države, odrekale varstvo temeljnih pravic. Nasprotno, določbe navedene listine, ki so upoštevne glede na tožbene razloge tožeče stranke, zlasti njeni členi 17, 41 in 47, zagotavljajo pravice „vseh oseb“, kar vključuje pravne osebe, kakršna je tožeča stranka.
- 58 Kljub temu se Svet in Komisija v tem okviru sklicujeta na člen 34 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), v skladu s katerim tožbe, ki jih pri Evropskem sodišču za človekove pravice vložijo vladne organizacije, niso dopustne.
- 59 Toda po eni strani je člen 34 EKČP postopkovna določba, ki je ni mogoče uporabiti za postopke pred sodiščem Unije. Po drugi strani pa je v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice cilj te določbe preprečiti, da bi bila država, ki je pogodbenica EKČP, hkrati tožeča in tožena stranka pred navedenim sodiščem (glej v tem smislu sodbo ESČP z dne 13. decembra 2007 v zadevi Ladijska družba Islamske republike Iran proti Turčiji, *Recueil des arrêts et décisions* 2007-V, točka 81). Ta preudarek v obravnavani zadevi ni upošteven.
- 60 Svet in Komisija prav tako zatrjujeta, da je pravilo, na katero se sklicujeta, utemeljeno s tem, da država zagotavlja spoštovanje temeljnih pravic na njenem ozemlju, ne more pa teh pravic uživati.
- 61 Vendar tudi če bi se ta utemeljitev lahko uporabila za notranji položaj, to, da država zagotavlja spoštovanje temeljnih pravic na svojem ozemlju, ni pomembno za obseg pravic, ki jih lahko pravne osebe, ki so podaljšana roka te države, uživajo na ozemlju tretjih držav.
- 62 Glede na navedeno je treba šteti, da pravo Unije ne vsebuje pravila, ki bi pravnim osebam, ki so podaljšana roka tretjih držav, preprečevalo, da se sebi v korist sklicujejo na varstva in jamstva, povezana s temeljnimi pravicami. Te pravne osebe se torej na te pravice lahko sklicujejo pred sodiščem Unije, če so združljive z njihovim statusom pravne osebe.
- 63 Svet in Komisija vsekakor nista predložila elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati, da je tožeča stranka dejansko podaljšana roka iranske države, in sicer subjekt, ki naj bi sodeloval pri izvrševanju javne oblasti ali upravljal javno službo pod nadzorom upravnih organov (glej v tem smislu zgoraj v točki 59 navedeno sodbo Ladijska družba Islamske republike Iran proti Turčiji, točka 79).

- 64 Svet v zvezi s tem trdi, da je tožeča stranka dejansko v lasti ali pod nadzorom iranske države ali vlade, saj je njena skupščina sestavljena iz več članov iranske vlade. Poleg tega tožeča stranka po navedbah Sveta vodi javno službo pod nadzorom iranskih oblasti, ker je njen cilj spodbujanje iranske zunanje trgovine v okviru sodelovanja z državami v razvoju. Dalje, opravljanje bančnih storitev naj bi bilo bistvenega pomena za gospodarske dejavnosti in družbo na splošno.
- 65 Vendar ne to, da je iranska država večinska lastnica kapitala tožeče stranke, ne to, da so bančne storitve te banke nujne za delovanje gospodarstva države, tem dejavnostim ne podeljuje lastnosti javne službe niti ne pomeni, da tožeča stranka sodeluje pri izvajanju javne oblasti.
- 66 Glede na vse navedeno je treba ugotoviti, da se tožeča stranka lahko sebi v korist sklicuje na varstva in jamstva, povezana s temeljnimi pravicami.

Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve, pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva

- 67 Tožeča stranka v zvezi s tem zatrjuje, prvič, da se ni imela možnosti izjaviti pred svojo uvrstitvijo v Prilogo VIII k Uredbi št. 961/2010, drugič, da podana obrazložitev ni zadostna, in tretjič, da je kljub predhodnim prošnjam vpogled v spis Sveta dobila šele po poteku roka za vložitev tožbe.
- 68 Glede, posebej, obrazložitve tožeča stranka v bistvu trdi, da ni mogla vedeti, na kakšni podlagi je bila uvrščena na sezname oseb, za katere se uporabljajo ukrepi zamrznitve sredstev, da nezadostnost obrazložitve ni bila odpravljena z naknadno posredovanim dokumenti in da je dopis z dne 5. decembra 2011, ki ji ga je poslal Svet, vzorčen.
- 69 Svet, ki ga podpira Komisija, tem trditvam nasprotuje.
- 70 Najprej je treba proučiti očitek o kršitvi obveznosti obrazložitve.
- 71 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je namen obveznosti obrazložitve akta, ki posega v položaj, kakor je določena v členu 296, drugi odstavek, PDEU in v tej zadevi zlasti v členu 24(3) Sklepa 2010/413, členu 15(3) Uredbe št. 423/2007, členu 36(3) Uredbe št. 961/2010 in členu 46(3) Uredbe št. 267/2012, zadevni osebi po eni strani dati na voljo dovolj podatkov za ugotovitev, ali je akt utemeljen ali pa vsebuje morebitne napake, na podlagi katerih bi ta oseba lahko izpodbijala njegovo veljavnost pred sodiščem Unije, po drugi strani pa sodišču Unije omogočiti, da lahko izvaja nadzor nad zakonitostjo tega akta. Tako določena obveznost obrazložitve je bistveno načelo prava Unije, od katerega so mogoča odstopanja samo iz nujnih razlogov. Zato je treba obrazložitev načeloma posredovati zadevni osebi hkrati z aktom, ki posega v njen položaj, neobrazložitve pa ni mogoče popraviti s tem, da se zadevna oseba z razlogi za pravni akt seznani med postopkom pred sodiščem Unije (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 14. oktobra 2009 v zadevi Bank Melli Iran proti Svetu, T-390/08, ZOdl., str. II-3967, točka 80 in navedena sodna praksa).
- 72 Zato mora Svet – razen če nujni razlogi, ki se nanašajo na varnost ali vodenje mednarodnih odnosov Unije ali njenih držav članic, nasprotujejo temu, da se sporočijo nekateri elementi – subjekt, na katerega se nanašajo omejevalni ukrepi, seznaniti s specifičnimi in konkretnimi razlogi, zaradi katerih meni, da jih je bilo treba sprejeti. Tako mora navesti dejanske in pravne okoliščine, od katerih je odvisna zakonska utemeljitev zadevnih ukrepov, in preudarke, na podlagi katerih je sprejel te ukrepe (glej v tem smislu sodbo Bank Melli Iran proti Svetu, navedena v točki 71 zgoraj, točka 81 in navedena sodna praksa).
- 73 Poleg tega mora biti obrazložitev prilagojena naravi zadevnega akta in okoliščinam, v katerih je bil sprejet. Obveznost obrazložitve je treba presoјati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino zadevnega akta, lastnosti podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo

naslovniki ali druge osebe, ki jih akt neposredno in posamično zadeva. V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh upoštevanih dejanskih in pravnih okoliščin, ker je treba zadostnost obrazložitve presojati ne le glede na njeno besedilo, ampak tudi glede na njen okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje. Natančneje, akt, s katerim se posega v položaj, je dovolj obrazložen, če je bil sprejet v okviru, ki ga zadevna oseba pozna in ji omogoča, da razume ukrep, sprejet v zvezi z njo (glej sodbo Bank Melli Iran proti Svetu, navedena v točki 71 zgoraj, točka 82 in navedena sodna praksa).

- 74 Takoj je treba navesti, da je za presojo upoštevanja obveznosti obrazložitve poleg razlogov iz izpodbijanih aktov treba upoštevati tudi predlog za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki ga je Svet posredoval tožeči stranki.
- 75 Po eni strani je namreč iz navedenega predloga, kot je bil sporočen tožeči stranki, razvidno, da je bil predložen delegaciji držav članic v okviru sprejetja omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo nanjo, in da zato pomeni element, na katerem temeljijo ti ukrepi.
- 76 Po drugi strani je res, da je bil ta predlog tožeči stranki posredovan po sprejetju Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010 ter po vložitvi tožbe. Zato ne more biti veljavna dopolnitev obrazložitve Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010. Kljub temu pa ga je mogoče upoštevati pri presoji zakonitosti poznejših aktov, in sicer Sklepa 2011/783, Izvedbene uredbe št. 1245/2011 in Uredbe št. 267/2012.
- 77 V izpodbijanih aktih je v zvezi s tožečo stranko naveden en sam razlog, in sicer da je opravljala dejavnosti za banko Bank Melli, potem ko je Unija proti slednji uvedla sankcije.
- 78 V predlogu za sprejetje omejevalnih ukrepov, posredovanem 22. februarja 2011, je ponovljena obrazložitev izpodbijanih aktov.
- 79 Nazadnje, v dopisu tožeči stranki z dne 5. decembra 2011 je navedeno samo, da je Svet po ponovni proučitvi sklenil, da se morajo za tožečo stranko še naprej uporabljati omejevalni ukrepi iz Sklepa 2010/413 in Uredbe št. 961/2010, saj v spisu ni novih elementov, ki bi upravičevali spremembo njegovega stališča, in torej razlogi za uvrstitev v prilogi k tema aktoma še veljajo.
- 80 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da edini razlog, na katerega se sklicuje Svet, ni dovolj natančen, ker ne pojasnjuje, kaj je treba šteti za „opravljanje dejavnosti“ v zvezi z bančnimi posli, katere dejavnosti naj bi tožeča stranka opravljala za banko Melli in kdo so tretje osebe, v korist katerih naj bi se opravljali zadevni posli. Poleg tega dopis z dne 5. decembra 2011, naslovljen na tožečo stranko, ne vsebuje nobenega dodatnega elementa, ki bi lahko utemeljeval ukrepe, ki so bili sprejeti zoper njo.
- 81 Svet je na podlagi vprašanja Splošnega sodišča glede pojma „opravljanje dejavnosti“ tekočih bančnih poslov na obravnavi navedel, da ta pojem zajema prevzem poslov banke Melli, ki so bili blokirani zaradi omejevalnih ukrepov, v okviru kompleksnih transakcij, ki lahko zadevajo vse posle, ki jih neka banka opravlja v okviru dolgoročnih poslov, kot so akreditivi in financiranja. Ugotoviti pa je treba, da so te navedbe prav tako splošne kot te iz edinega razloga in zlasti nikakor ne pojasnjujejo narave storitev, ki naj bi jih opravila tožeča stranka. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da so bili akreditivi in financiranja navedeni samo kot primer in da Svet ni navedel nobenega konkretnega posla, ki naj bi ga tožeča stranka izvedla pri „opravljanju dejavnosti“ za banko Melli.
- 82 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je Svet kršil obveznost obrazložitve iz člena 296, drugi odstavek, PDEU, člena 24(3) Sklepa 2010/413, člena 15(3) Uredbe št. 423/2007, člena 36(3) Uredbe št. 961/2010 in člena 46(3) Uredbe št. 267/2012 ter obveznost, da tožeči stranki kot zainteresirani stranki sporoči elemente, ki so zanj obremenilni v zvezi z razlogom za ukrepe zamrznitev sredstev, sprejete zoper njo.

- 83 Iz tega izhaja, da je treba sprejeti drugi tožbeni razlog v delu, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, saj že ta ugotovitev utemeljuje razglasitev ničnosti izpodbijanih aktov v delu, v katerem se nanašajo na tožečo stranko.
- 84 Ob upoštevanju vsega zgoraj navedenega je treba akte, ki določajo uvrstitev in ohranitev tožeče stranke na seznamih oseb, za katere se uporabljajo ukrepi zamrznitve sredstev, razglasiti za nične, ne da bi bilo treba proučiti preostale trditve in tožbene razloge, navedene v podporo četrtega in petega tožbenega predloga tožeče stranke.
- 85 Ker je uvrstitev tožeče stranke na sezname, ki so priloženi k izpodbijanemu aktu, razglašena za nično, Sklep 2010/413 zanj ne more več veljati. Zato ni več treba odločiti o prvem tožbenem predlogu tožeče stranke, ki je povzet v točki 29 zgoraj, niti proučiti ugovora nedopustnosti, ki ga je v zvezi z njim uveljavljal Svet.

Časovni učinki razglasitve ničnosti

- 86 Glede časovnih učinkov razglasitve ničnosti aktov, s katerimi je bila tožeča stranka uvrščena in ohranjena na seznamih oseb, za katere se uporabljajo ukrepi zamrznitve sredstev, je treba najprej navesti, da Priloga VIII k Uredbi št. 961/2010, zlasti v različici, ki izhaja iz Izvedbene uredbe št. 1245/2011, nima več pravnih učinkov zaradi razveljavitve zadnjenavedene uredbe z Uredbo št. 267/2012. Torej razglasitev ničnosti uvrstitve tožeče stranke v Prilogo VIII k Uredbi št. 961/2010, zlasti v različici, ki izhaja iz Izvedbene uredbe št. 1245/2011, v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko, zadeva le učinke navedene uvrstitve, ki so glede tožeče stranke nastali od začetka njene veljavnosti do razveljavitve.
- 87 Dalje, glede Priloge IX k Uredbi št. 267/2012 je treba opozoriti, da začnejo v skladu s členom 60, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije z odstopanjem od člena 280 PDEU odločitve Splošnega sodišča, s katerimi se uredba razglasi za nično, veljati šele z datumom izteka roka iz člena 56, prvi odstavek, tega statuta, ali če je bila v tem roku vložena pritožba, z datumom njene zavrnitve. Svet ima torej po vročitvi te sodbe še dva meseca, podaljšana za deset dni zaradi oddaljenosti, da ugotovljeno kršitev odpravi s sprejetjem, če je treba, novih omejevalnih ukrepov proti tožeči stranki.
- 88 V obravnavanem primeru tveganje, da bi se resno in nepopravljivo ogrozila učinkovitost omejevalnih ukrepov, uvedenih z Uredbo št. 267/2012, glede na pomembno posledico, ki jo imajo ti ukrepi za pravice in svoboščine tožeče stranke, ni dovolj veliko, da bi se utemeljila ohranitev učinkov navedene uredbe glede tožeče stranke v obdobju, daljšem od določenega v členu 60, drugi odstavek, Statuta Sodišča (glej po analogiji sodbo Splošnega sodišča z dne 16. septembra 2011 v zadevi Kadio Morokro proti Svetu, T-316/11, neobjavljena v ZOdl., točka 38).
- 89 Nazadnje, v zvezi s časovnimi učinki razglasitve ničnosti uvrstitve tožeče stranke v Prilogo II k Sklepu 2010/413, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2010/644 in Sklepom 2011/783, je treba opozoriti, da lahko Splošno sodišče v skladu s členom 264, drugi odstavek, PDEU, če meni, da je to potrebno, določi tiste učinke akta, ki je bil razglašen za ničnega, ki jih je treba šteti za dokončne.
- 90 V obravnavanem primeru bi lahko obstoj razlike med datumom učinka razglasitve ničnosti uvrstitve tožeče stranke v Prilogo IX k Uredbi št. 267/2012 in datumom učinka razglasitve ničnosti njene uvrstitve v Prilogo II k Sklepu 2010/413, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2010/644 in Sklepom 2011/783, resno ogrozil pravno varnost, saj so s tema aktoma uvedeni enaki omejevalni ukrepi proti tožeči stranki. Učinke Priloge II k Sklepu 2010/413, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2010/644 in Sklepom 2011/783, je torej treba glede tožeče stranke ohraniti do takrat, ko začne učinkovati razglasitev ničnosti uvrstitve tožeče stranke v Prilogo IX k Uredbi št. 267/2012 (glej po analogiji sodbo Kadio Morokro proti Svetu, navedena v točki 88 zgoraj, točka 39).

Stroški

- 91 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. V skladu s členom 87(6) Poslovnika Splošno sodišče v primeru ustavitve postopka o stroških odloči po svoji presoji. V obravnavani zadevi Svet v bistvu ni uspel, zato se mu v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.
- 92 Na podlagi člena 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika institucije, ki se kot intervenientke udeležijo postopka, nosijo svoje stroške. Komisija zato nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

- 1. V delu, v katerem se nanašajo na družbo Bank Refah Kargaran, se za nične razglasijo:**
 - **Priloga II k Sklepu Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi skupnega stališča 2007/140/SZVP, kakor je bil spremenjen s Sklepom Sveta 2010/644/SZVP z dne 25. oktobra 2010 in s Sklepom Sveta 2011/783/SZVP z dne 1. decembra 2011;**
 - **Sklep 2010/644;**
 - **Priloga VIII k Uredbi Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 423/2007, kakor je bila spremenjena z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 1245/2011 z dne 1. decembra 2011 o izvajanju Uredbe št. 961/2010;**
 - **Sklep 2011/783;**
 - **Izvedbena uredba št. 1245/2011;**
 - **Priloga IX k Uredbi Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe št. 961/2010.**
- 2. Učinki Priloge II k Sklepu 2010/413, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2010/644 in Sklepom 2011/783, se glede družbe Bank Refah Kargaran ohranijo do takrat, ko začne učinkovati razglasitev ničnosti Priloge IX k Uredbi št. 267/2012, v delu, v katerem se nanaša na družbo Bank Refah Kargaran.**
- 3. O predlogu, naj se ugotovi, da se Sklep 2010/413 za družbo Bank Refah Kargaran ne uporablja, ni treba odločiti.**
- 4. V preostalem se tožba zavrne.**
- 5. Svet Evropske unije poleg svojih stroškov nosi stroške družbe Bank Refah Kargaran.**
- 6. Evropska komisija nosi svoje stroške.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 6. septembra 2013.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje	2
Postopek in predlogi strank	3
Pravo	5
Dopustnost	5
Dopustnost predloga za razglasitev ničnosti prihodnjih aktov	5
Dopustnost drugega in tretjega tožbenega predloga tožeče stranke	5
Prilagoditev tožbenih predlogov tožeče stranke	6
Vsebinska presoja	7
Možnost tožeče stranke, da se sklicuje na varstva in jamstva, povezana s temeljnimi pravicami	8
Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve, pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva	9
Časovni učinki razglasitve ničnosti	11
Stroški	12